

LONDEN IS EEN GEWELDIGE STAD

Heerlijke geuren kwamen Paulien tegemoet toen ze hun appartement binnenkwam. Mmm, kip in currysaus.

‘Ik ben thuis!’ riep ze terwijl ze haar schoenen onder de kapstok uittrapte. ‘Even omkleden!’ Ze liep de slaapkamer in om haar mantelpakje te verruilen voor een spijkerbroek en een fleecetrui. Haar voeten stak ze in een paar sloffen. Het was alsof alle stress en drukte van de dag door het wisselen van haar kleren van haar afviel. Het samenstellen van de catalogus van moderne sculpturen was al een arbeidsintensief karwei, maar het telefoontje van de Arabier die morgen een bod wilde komen doen op een aantal Appels, had de hele galerie in rep en roer gebracht.

In de open keuken rammelde Steven met potten en pannen. Ze kuste hem.

‘O Steven, wat ruikt dat...’ Ze stakte toen ze zich omdraaide en de gedekte eetkamertafel zag: het beste servies, de kristallen wijnglazen, een ontkurkte fles en kaarsen. ‘Hebben we iets te vieren?’ Ze keek in zijn stralende gezicht.

‘Ga maar zitten.’

De soep was niet de gebruikelijke poedersoep uit een pakje. Het was zelfgemaakte. Pompoensoep, haar lievelingssoep.

‘Steven, wat heeft dit te betekenen?’ Ze draaide haar beide handpalmen en wees ermee naar de tafel.

‘O wat stom, ik ben de bloemen vergeten.’ Uit een emmer op het balkon haalde hij een boeket rode rozen, mooie donkerrode.

‘Heel mooi, maar nu wil ik weten waarvoor dit allemaal is.’ Ze legde de bloemen op een lege stoel. Haar kribbige toon leek hem niet te deren. Ze keek in zijn gelukkige gezicht en vroeg zich af waarom ze niet ongedwongen van zijn warmte en attenties kon genieten.

Maar net voordat ze in wilde binden, zei hij: ‘We hebben inderdaad iets te vieren. Lloyds Bank heeft me een baan aangeboden. Op het hoofdkantoor.’

‘In Amsterdam?’

‘Nee Londen. In the City, het financiële hart van Groot Brittannië. Het is voor een project van vier jaar. Morgen vlieg ik er naartoe voor een gesprek.’

‘En ik dan?’ Ze keek hem ontgoocheld aan.

Steven ratelde verder over het financiële zakencentrum van Londen, over de kansen die dit bood voor zijn carrière.

Pauliens hoofd vulde zich met beelden: van haar werk, haar bejaarde moeder, haar vriedinnenclub.

‘Ik wil niet mee.’ Ze at niet verder, haar mond vulde zich met het zout van haar ingehouden tranen.

Haar bord was nauwelijks half leeg, stond, ging de badkamer in, deed de deur op slot. De rozen bleven onverzorgd op de stoel liggen.

Het was stil toen ze binnenkwam. Vanavond geen kletterende pannen vergezeld van etensgeuren. Weer in haar spijkerbroek, fleecetrui en sloffen, liep ze naar de koelkast en haalde er de restjes van de dag ervoor uit. Eenmaal uit het Tupperwarepotje op haar bord straalde de kou van de maaltijd haar tegemoet. Wat gisteren een verrukkelijk gerecht had moeten zijn, leek nu op kattenvoer uit blik. Zuchtend deed ze het bord in de magnetron. Terwijl ze stond te wachten op de piep viel haar blik op de vaas met rozen die Steven schots en scheef had geschikt. Enkele lieten hun kopje al hangen. Ze liep naar de eetkamertafel en zette haar laptop erop en de inmiddels opgewarmde prak ernaast. Terwijl de computer opstartte, groef ze met haar vork stukje bij beetje een baan door het voedsel, waarbij ze plichtmatig kauwde. Intussen opende ze haar mailbox met de stille hoop een mail van Steven te vinden met een verslag over zijn gesprek. Hij had haar een bericht gestuurd dat hij een nacht in Londen zou blijven omdat hij de volgende dag nog een gesprek had. Ze vond het ongelooflijk dat hij doorzette. Terwijl ze zo duidelijk had gezegd dat ze niet wilde. Er was geen mail. Ze at haar bord half leeg en gooide het restant weg.

Toen belde haar moeder. Ze verbeet zich niet spontaan te vertellen over Stevens snoepreisje en de daaraan verbonden consequenties. Ze luisterde zonder veel commentaar te leveren naar haar moeders kwaaltjes, naar de laatste ziekmeldingen en overlijdens van haar vrienden- en kennissenkring.

‘Is Steven niet thuis?’

De vraag kwam onverwacht.

‘Nee, hoezo?’

‘Het is zo stil bij jullie. Ik hoor geen televisie of gestommel. Waar is hij?’

Ze kon natuurlijk liegen en doen alsof hij gewoon thuis zou komen, maar haar innerlijke verlangen om een beetje begrip zette haar aan om de waarheid te vertellen. En natuurlijk was haar moeder laaiend enthousiast. Wist ze nog dat ze daar met papa was geweest? Londen is een geweldige stad, zei hij altijd. Daarop volgde natuurlijk het standaard familieverhaal van Paulien’s eerste reisje met haar vader.

‘Pap, ik loop vast door naar de volgende zaal.’ Hier had ze de schilderijen al lang gezien. Ze snapte niet dat haar vader zo lang naar dat ene schilderij van die Newman kon staan staren. Het was gewoon een egaal blauw vlak. Zo had hij ook al voor iets merkwaardigs van ene Rothko gestaan, een rode ondergrond met daaroverheen twee bruine vlakken, niet eens binnen lijnen

afgewerkt. Ze hoopte niet dat hij inspiratie haalde uit deze werken, want wat hij tot nu toe maakte, vond ze erg mooi. In de volgende zaal zakte haar achting voor de zogenaamde moderne kunst nog dieper: een reusachtig doek met allerlei kleuren, maar waarvan het leek of een peuter van drie de verf er met kwast of soms gewoon met potten tegelijk tegenaan had gesmeten. Vader beweerde dat ze het ooit wel zou kunnen waarderen. Ze geloofde er niets van. Ze hoopte dat er nog tijd overbleef om naar Madame Tussaud te gaan.

‘Ik vind het geweldig voor jullie,’ sloot haar moeder haar stortvloed met herinneringen.

‘Mam, ik ga niet mee. Ik heb hier mijn werk, mijn vrienden, mijn familie.’ Ze probeerde resoluut te klinken.

‘Hoe kom je erbij, kindje? Dit is toch een grote kans voor Steven en als zijn vrouw heb je hem te volgen.’

Ze schoot vol en legde de hoorn neer. Toen ze een beetje was gekalmeerd, belde ze met Suzy, een studievriendin van Kunstgeschiedenis. Eerst babbelden ze over koetjes en kalfjes, maar al snel legde ze haar probleem voor. Gelukkig was Suzy het helemaal met haar eens. Ze had immers een geweldige baan bij de Galerie Den Haag, iets dat bij haar paste en waar ze toch een tijd op had moeten wachten.

Iedere ochtend dezelfde rituelen, maandenlang: laat opstaan, eindeloos de krant lezen, de vacaturerubriek uitpluizen, de post uit de brievenbus halen en mistroostig constateren dat Tante Pos, maar ook Mr. Outlook weer niets voor haar in petto hadden. Op de onwaarschijnlijkste had ze gesolliciteerd. Uit pure wanhoop. Iedere keer die teleurstelling die leidde tot een twijfel aan alles, vooral aan zichzelf. Tot de uitnodiging van de Galerie kwam. Het gevoel van euforie een week later. Haar eigenwaarde teruggevonden.

Ze moest haar poot stijf houden.

Doelloos dwaalde ze van het ene vertrek naar het andere. Uiteindelijk plofte ze op de bank, deed de TV aan en zapte langs de zenders. Om te stoppen bij een programma van de BBC over de Tate Modern. Ze was geboeid door de enorme verzameling moderne kunst. Van Renoir tot Jackson Pollock, van Barnett Newman tot Joan Miro. Het programma eindigde met de geijkte beelden van Londen: the Big Ben en the Houses of Parliament, St. Pauls Cathedral, Westminster Abbey. Maar vandaag keek ze er met andere ogen naar. Ze stelde het naar bed gaan zo lang mogelijk uit, tot ze de slaap niet meer kon onderdrukken. Voordat ze naar bed ging, sneed ze de stelen van de rozen bij.

De reproductie van ‘De slaapkamer’ van van Gogh, die boven hun bed hing, straalde een intense eenzaamheid uit. Ze trok het pyamashirt van Steven aan, dat op een stoel naast het bed lag en snoof zachtjes. Vervolgens ging ze aan zijn kant van het bed liggen en huilde haar traanbuizen leeg.

Er stonden kaarsen, wijnglazen en een ontkurkte fles op de tafel in hun favoriete bistro. Paulien had meteen gereserveerd na het berichtje ‘Ben om 18.00 uur thuis. Liefs Steven.’ Dat ene woordje had haar laatste stress weggenomen. De catalogus vorderde, de Arabier had twee Kalters gekocht en Steven was thuis gekomen. Ze had een besluit genomen en zou hem dat zo meteen vertellen. ‘Londen is een geweldige stad.’ Hoe vaak had haar vader dat al niet gezegd. Er was toch een overeenkomst tussen de kunstenaar en de bankier. Maar Steven zei het zonder enthousiasme. Al het geluk van een paar dagen eerder was van zijn gezicht verdwenen. Hij zag er zelfs moe uit.

‘k Heb slecht geslapen.’

Had hij liggen piekeren of was hij op stap geweest? Beide opties leken haar onwaarschijnlijk.

‘That makes two of us.’

‘Het was alsof ik vannacht pas inzag wat voor offer ik van je heb gevraagd. Zonder daar echt over na te denken. Ik kon mezelf wel slaan. Ik heb hoog spel gespeeld. Ik wil dat wat wij samen hebben niet verliezen.’

Ze keek in zijn berouwvolle ogen.

‘Ik doe het niet. Het is een baan met uitdagingen en kansen, maar zonder jou wil ik daar niet wonen.’

Even was ze perplex. Toen zei ze: ‘Je moet het wel doen.’

Vol ongeloof keek hij haar aan toen ze begon te vertellen. Over haar weerstand om ouderwets slaafs je man te volgen. Over het opkomen voor haar eigen capaciteiten, maar vooral over de documentaire die haar ogen had geopend. Londen was een geweldige stad, ook voor haar.

Vanochtend had ze bij de Galerie gevraagd of ze in aanmerking kwam voor loopbaanonderbreking. Het antwoord was positief. Haar chef, enthousiast over haar besluit, had haar gewezen op een paar Engelse kunsttijdschriften, waar de Galerie op was geabonneerd. Tijdens haar pauze had ze er wat in gebladerd en was ze kunstmusea en –galerieën tegengekomen, waar ze nooit eerder van had gehoord: the Courtauld Gallery, the Hayward Gallery, the Saatchi... Op de website van Sotheby’s stond bovendien een vacature, waar ze op durfde te schrijven.

‘Er is zoveel kunst te beleven in Londen. Die kans moet ik grijpen. Werk vind ik er ook wel. ‘ Ze zag hoe de zon doorbrak op zijn gezicht: zijn zachte glimlach, waar ze zo van hield.

‘Dit, dit vind ik een fantastisch mooi cadeau.’

‘Weet je wat, we kopen eerste een boeket donkerrode rozen. Die je me laatst gaf, zijn

helemaal verlept.’